

רשומות

הצעות חוק

18 במרץ 1969

822

כ"ח באדר תשכ"ט

עמוד

145

חוק החברה לישראל בע"מ, תשכ"ט—1969
תיקון סעות

מבוא

החברה לישראל בע"מ נרשמה בארץ בהון מניות של מאה מיליון דולר של ארצות הברית. בתכניתה של החברה לעסוק במישרין או בעקיפין ברכישתם, בהקמתם ובהרחבתם של מפעלי תעשייה ושל מפעלים בענפי החקלאות, התיירות, התחבורה והשירותים הציבוריים, במתן סיוע לניהולם של מפעלים אלה וכהשגת ידע וכוח אדם מקצועי בשבילם. החוק המוצע מחייב את החברה לגייס תוך שלוש שנים הון נפרע בסכום של שלושים מיליון דולר, אם לא תעמוד בתנאי זה לא תהא זכאית להטבות שהחוק מעניק והטבות שנתקבלו תוך שלוש שנים אלה, חובה להחזירן.

הון זה של שלושים מיליון דולר חייבת החברה לגייס במניות שיימכרו לציבור, ולא תהא רשאית לקבל הלוואות על ידי הוצאת סדרות של אגרות חוב לפני שהון המניות הנפרע שלה יגיע לסכום האמור.

לזכות אופיה זה של החברה ומבנה ההון המיוחד שלה, מוצע לחוקק חוק מיוחד שיעניק לה הטבות במסים העולות על ההטבות הניתנות למפעלים מאושרים ולהשקעות מאושרות לפי החוק לעידוד השקעות הון, תשי"ט—1959.

ואלה ההטבות המוצעות לחברה ובעלי מניותיה:

1. החברה תהא פטורה ממס הכנסה וממס רווחי הון, ותהא חייבת במס חברות כלכד.
2. החברה תיהנה מהגנה במס רווחי חברות: כל סדרה של מניות תזכה את החברה להנחה ממס חברות במשך תקופת הטבה שהיא אחת עשרה שנות מס המתחילות בשנת המס שבה הוצעה הסדרה, או עשר שנות מס המתחילות בשנת המס הראשונה שבה היתה לחברה הכנסה חייבת — הכל לפי המועד המאוחר יותר. בתקופת הטבה זו תהא החברה חייבת — על חלק מהכנסתה ששיעורו כחצו הון המניות הנפרע מסדרת המניות שעדיין מזכה בהטבות, לסך כל הון המניות הנפרע שלה — במס חברות שלא יעלה על 28%.
3. בעלי המניות שיקבלו דיבידנד מתוך הכנסה המזכה את החברה בהטבות כאמור לעיל, יהיו פטורים עליו ממס, אם יחולק תוך 15 שנה מהשנה שבה נתקבלה הכנסה על ידי החברה. פטור זה יינתן גם למי שקיבל את הדיבידנד לא מאת החברה במישרין, אלא מידי חברות אחרות שאליהן הגיע מתוך דיבידנד ששילמה החברה.
4. בעל מניה תושב חוץ שבידו דיבידנד שמקורו בהכנסה שאינה מזכה את החברה בהטבות, יהיה חייב רק במס שהחברה חייבת לנכותו במקור.
5. בעלי המניות יהיו פטורים ממס על דיבידנד שמקורו בריווח הון, ויהיו פטורים ממס ריווח הון בעת מכירת מניותיהם.
6. על מניות החברה שהן מתוך סדרת מניות לא יחול מס עזבון.
7. החברה תהיה פטורה ממס בוליים על הזכיר ההתאגדות שלה, על הקצאת המניות ועל שטרי מניות למוכזי, אם כל אלה שייכים להוגה הרשום של החברה כפי שהוא בעת רישומה. אשר להון המוגדל של החברה, יהול פטור זה רק אם שר האוצר וועדת הכספים של הכנסת יאשרו את ההגדלה. בדרך זו אפשר שיינתן פטור גם לגבי סדרת אגרות חוב ושטר באמנות המתייחס אליה.
8. הקלות בעניני מטבע: לתושב חוץ שהוא בעל מניות של החברה חניתן הזכות להוציא מן הארץ את הרווחים שהפיק מהן, ואם יימכרו המניות — את תמורת מכירתן, במטבע חוץ שירכוש תמורת שער החליפין הרשמי.

חוק החברה לישראל בע"מ, תשכ"ט-1969

1. בחוק זה —

"החברה" — החברה הרשומה בישראל בשם "החברה לישראל בע"מ";

"סדרת מניות" — מניות החברה שהוצעו בתשקיף אחד; לענין זה —

(1) מניות שלקחו החותמים על התזכיר יראו אותן ככלולות בסדרת המניות הראשונה;

(2) מניות שהונפקו שלא על-פי תשקיף תוך שנתיים מיום פרסום התשקיף האחרון לפני ההנפקה, ונרכשו על-ידי תושב חוץ במטבע חוץ כמשמעותו בסעיף 10, יראו אותן ככלולות בסדרת המניות שהוצעו על פי התשקיף האמור;

(3) מניות הטבה שהוקצו לבעלי המניות מסדרת מניות פלוגית, יראו אותן ככלולות באותה סדרה;

"תזכיר", "סדרה של איגרות חוב" — כמשמעותם בפקודת החברות, ו"תשקיף" — כמשמעותו של "פרוספקט" בפקודת החברות; שאר המונחים — כמשמעותם בפקודת מס הכנסה (להלן — הפקודה).

2. החברה ובעלי מניותיה יהיו זכאים, בכפוף לאמור בסעיף 10, להטבות לפי חוק זה.

3. ההטבות הניתנות לגבי סדרת מניות יחולו לגבי סדרת מניות שהוצעה בתחום הון המניות הרשום בתזכיר החברה בעת רישומה; הוגדל הונח של החברה, יחולו הטבות אלה

דברי הסבר

"הכנסה חייבת" — סך כל הכנסתו של אדם מן המקורות המפורשים בסעיף 2, שנשתייר לאחר כל הניכויים, הקוזזים והפטורים שהותרו לפי סקודה זו;

"מס חברות" — הוא מס בשיעור של 30% המוטל על הכנסתו החייבת של חבר בני אדם;

"ריווח הון" — הסכום שבו עולה ההמורה על ימרת המחיר המקורי.

סעיף 2 הסעיף קובע את זכות החברה ובעלי מניותיה לקבלת הטבות ומתנה אותה בקיום תנאים מסויימים המפורטים בסעיף 10, והם: גיוס הון בפרע של 30 מיליון דולר תוך שלוש שנים; איסור הוצאת סדרת איגרות חוב לפני שיגוייס הסכום האמור; הקצאת 80% לפחות מהון המניות לתושבי חוץ תמורת מטבע חוץ.

סעיף 3 ההטבות המוצעות יינתנו רק בתחום הונח הרשום של החברה בשעת רישומה, והיינו מאה מיליון דולר; אם החברה תחליט להגדיל את הונח מעבר לסכום האמור, לא יחולו הטבות אלו על הונח המוגדל אלא אם שר האוצר, באישור ועדת הכספים של הכנסה, יקבע בצו, כי הגדלת ההון היא לתועלת הציבור.

סעיף 1 "סדרת מניות" כוללת, לפי ההגדרה המוצעת, לא רק את המניות שהוצעו לפי תשקיף אחד, אלא גם מניות שהציעה החברה שלא לפי תשקיף והן נמכרו למבקשיהן בתקופה שבין תשקיף אחד למשנהו, גם מניות הטבה שחולקו לבעלי מניות שבסדרה, ואילו סדרת המניות הראשונה של החברה תהא כוללת גם את המניות שלקחו מיסדי החברה שחתמו על תזכיר ההתאגדות שלה.

"תזכיר", "סדרה של איגרות חוב" ו"תשקיף" (פרוספקט) — מוגדרים בסעיף 2 לפקודת החברות לאמור: "תזכיר" — פירושו תזכיר ההתאגדות של החברה כפי שנוסח לתחילתה, או כפי ששונה בהתאם להוראות פקודה זו;

"סדרה של איגרות חוב" — פירושה שתי איגרות חוב או יותר שזכותן שווה בנוגע לתשלום ולבטחון לכשישנו;

"תשקיף" (פרוספקט) — תשקיף שהחיר פרסומו לפי חוק ניירות ערך, תשכ"ה-1968.

בביטוי "שאר המונחים" הכוונה בעיקר למונחים "שנת מס", "הכנסה חייבת", "מס חברות" ו"ריווח הון" — המוגדרים בפקודת מס הכנסה. זו לשון ההגדרות: "שנת מס" — תקופת שנים עשר חודש שתחילתה באחד באפריל 1954 וכל תקופת שנים עשר חודש שלאחריה;

1. ח"א"י, כרך א', פרק כ"ב, עמ' 155; ס"ח תשכ"ה, עמ' 124.
2. דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 6, עמ' 120.

הגדרות

החברה לישראל בע"מ
תשכ"ט-1969

זכות להטבות

תחולת ההטבות
לגבי סדרת מניות

גם לגבי סדרת מניות שהוצעה במסגרת ההון המוגדל, אם שר האוצר, באישור ועדת הכספים של הכנסת, קבע בצו כי ההגדלה היא לתועלת הציבור.

4. החברה תהא פטורה ממס הכנסה לפי סעיף 127(א) לפקודה וממס על ריווח הון.

פטור לחברה ממס הכנסה וממס על ריווח הון הטבות במס חברות ובמס אחר

5. (א) על הכנסתה המזכה, תהיה החברה -

- (1) חייבת במס חברות בשיעור שלא יעלה על 28%;
- (2) פטורה מכל מס אחר המוטל על הכנסה.

(ב) לענין סעיף זה וסעיף 6 -

"הכנסה מזכה" לגבי כל שנת מס - שיעור יחסי מכלל ההכנסה החייבת של החברה באותה שנת מס, שהוא כחס סך כל הון המניות הנפרע מסדרות המניות שתקופת ההטבות לגביהן טרם תמה, לסך כל הון המניות הנפרע של החברה, כפי שנקבע בתום אותה שנה;

"תקופת ההטבות" לגבי כל סדרת מניות - אחת עשרה שנות מס המתחילות בשנת המס שבה הוצעה הסדרה או עשר שנות מס המתחילות בשנת המס הראשונה שבה היתה לחברה הכנסה חייבת, הכל לפי המאוחר יותר.

6. (א) קיבל אדם מן החברה דיבידנד ששולם מתוך הכנסה מזכה, תוך חמש עשרה שנים מהשנה שבה הושגה אותה הכנסה, יהיה פטור עליו מכל מס נוסף על המס ששילמה החברה, והוא הדין לגבי פירות השקעה המשחלמים כדיבידנד על ידי תאגיד אחר מתוך דיבידנד שקיבל כאמור; לענין זה יראו הכנסות החברה שנתהוו ראשונות - כאילו חולקו ראשונות.

הטבות לבעל מניות בחברה

דברי הסבר

מוצע להעניק לחברה לישראל בע"מ אתן הטבות ולתקופה כפולה מן האמור במפעל מאושר, היינו במשך אחת עשרה או עשר שנים. הטבות אלה יינתנו רק לגבי שיעור יחסי מהכנסתה החייבת של החברה הנקרא בלשון החוק "הכנסה מזכה". שיעור יחסי זה הוא כחס שבין סכום הון המניות הנפרע מסדרות המניות שתקופת ההטבה שלהן טרם תמה לבין סך כל הון המניות הנפרע שלה. הסיבה להגבלת ההטבות בתחום "הכנסה מזכה" היא שסדרות המניות עתידות להיות מציעות בזמנים שונים, וממילא יהיה הון המניות של החברה מורכב במרוצת הזמן מסדרות מניות שמקצתן עדיין בתוך התקופה המזכה את החברה בהטבות ומקצתן כבר מעבר לתקופה זו. הכוונה היא שהטבות יינתנו רק לגבי אותו חלק מהון המניות שתקופת ההטבות שלו עדיין לא חלפה.

מוצע, שבעל המניות בחברה לישראל שקיבל ממנה דיבידנד מתוך הכנסה מזכה, בתוך 15 שנים מן השנה שבה נוצרה ההכנסה, יהיה פטור מלשלם עליו כל מס נוסף על המס שהחברה חייבת בו. כדי למנוע את החברה מלייחס את הדיבידנד המתולק קודם כל אל ההכנסה המזכה, גם במסגרת חלקי ריווחים קודמים מהכנסה שאינה מזכה, בקבע כי יראו את ההכנסות שנוצרו ראשונות כאילו חולקו ראשונות.

סעיף 4 (א) 127 לפקודת מס הכנסה מטיל על חבר בני אדם מס הכנסה של 25% בנוסף על מס חברות של 30% שהוא חייב בו. הוראת זו איננה תלה לגבי הכנסה חייבת שהיא ריווח הון. על הכנסה שהיא ריווח הון מוטל לפי סעיף 128 לפקודת מס חברות של 12% ומס הכנסה של 12%.

החוק לעידוד השקעות הון מקל בענין זה עם מפעלים מאושרים לפי סעיף 47 (א) לאותו חוק. חברה שהיא בעלת מפעל מאושר חייבת במשך חמש שנים ראשונות במס חברות ופטורה מכל מס המוטל על הכנסה וסעיף 45 לחוק האמור פוטר ממס על ריווח הון השקעות שאושרו לפני שנת המס 1965, גם זאת לתקופה מוגבלת של חמש שנים.

לעומת כל אלה, מוצע לפטור את החברה לישראל הן ממס הכנסה והן ממס ריווחי הון וללא כל הגבלה של זמן.

לפי החוק תקיים חייבת כל חברה במס חברות של 30%. חברה שהיא בעלת מפעל מאושר חייבת, על פי סעיף 47 (א) לחוק לעידוד השקעות הון, במס חברות שלא יעלה על 28%, ופטורה מכל מס אחר המוטל על הכנסה. כל זאת במשך תקופה של חמש שנים.

(ב) קיבל אדם דיבידנד ששולם מתוך ריווח הון של החברה, יהיה פטור עליו מכל מס.

(ג) קיבל תושב חוץ דיבידנד שסעיף קטן (א) איננו חל לגביו, יהיה פטור עליו מכל מס, חוץ מן המס שהחברה חייבת לנכותו לפי סעיף 161 לפקודה.

(ד) מכר אדם מניה מסדרת מניות, יהיה פטור ממס על ריווח ההון הנובע ממכירה זו.

7. מניות שהן מסדרת מניות, לא ייכללו בנכסי עזבון לענין מס עזבון. פטור ממס עזבון

8. (א) מסמכי החברה המפורטים להלן פטורים ממס בולים: (1) התזכיר;

(2) דו"ח על הקצאת מניות כאמור בסעיף 93 לפקודת החברות ושטר מניה למוכ"ז כמשמעותו בסעיף 28 לפקודת החברות, המתייחסים להון המניות הרשום בתזכיר בעת רישום החברה.

(ב) מסמכי החברה כמפורט בסעיף קטן (א) (2) המתייחסים להון מניות שהוגדל, יהיו פטורים ממס בולים, אם ניתן לגבי ההגדלה צו כאמור בסעיף 3.

(ג) סדרה של איגרות חוב ושטר באמנות כאמור בסעיף 124 לפקודת החברות המתייחס לסדרה של איגרות חוב, יהיו פטורים ממס בולים, אם שר האוצר, באישור ועדת הכספים של הכנסת, קבע כי הפטור הוא לתועלת הציבור.

9. תושב חוץ שהוא בעל מניה שהיא מסדרת מניות, זכאי לקבל מטבע חוץ לפי שער החליפין הרשמי כדי להעביר אל מחוץ לישראל דיבידנד שקיבל בשל המניה או את תמורת מכירתה. זכות לקבלת מטבע חוץ

דברי הסבר

פטור דומה מעניק החוק לעידוד השקעות הון למקבל דיבידנד מתוך הכנסת מפעל מאושר במשך תקופה הנעה בין 15 ל-10 שנים. הפטור האמור יחול גם על בני-אדם שקיבלו דיבידנד לא מן החברה במישרין אלא באמצעות חברה אחרת, כגון מחברה להשקעות שהיא בעלת מניות בחברה לישראל.

מכל האמור לעיל משתמע ברורות, שבעל מניות בחברה שקיבל ממנה דיבידנד שלא מהכנסה מזכה, בין משום שתקופת ההטבות חלפה ובין משום שההכנסה נובעת מהחוב המוגדל ולא בקבע שהגדלה זו היא לתועלת הציבור – יחויב לשלם על דיבידנד זה מס הכנסה בשיעור החל על הכנסתו החייבת.

מוצע, שתושב חוץ יהא פטור מלשלם על דיבידנד כאמור יתר על המס שהחברה חייבת לנכותו במקור. פירושו של דבר, שתושב החוץ ישלם 25% בלבד ולא כשיעור המס השולי שהוא חייב בו. הטבה דומה ניתנה לתושב חוץ גם בחוק לעידוד השקעות הון.

מכל האמור לעיל משתמע ברורות, שבעל מניות בחברה שקיבל ממנה דיבידנד שלא מהכנסה מזכה, בין משום שתקופת ההטבות חלפה ובין משום שההכנסה נובעת מהחוב המוגדל ולא בקבע שהגדלה זו היא לתועלת הציבור – יחויב לשלם על דיבידנד זה מס הכנסה בשיעור החל על הכנסתו החייבת.

מכל האמור לעיל משתמע ברורות, שבעל מניות בחברה שקיבל ממנה דיבידנד שלא מהכנסה מזכה, בין משום שתקופת ההטבות חלפה ובין משום שההכנסה נובעת מהחוב המוגדל ולא בקבע שהגדלה זו היא לתועלת הציבור – יחויב לשלם על דיבידנד זה מס הכנסה בשיעור החל על הכנסתו החייבת.

מכל האמור לעיל משתמע ברורות, שבעל מניות בחברה שקיבל ממנה דיבידנד שלא מהכנסה מזכה, בין משום שתקופת ההטבות חלפה ובין משום שההכנסה נובעת מהחוב המוגדל ולא בקבע שהגדלה זו היא לתועלת הציבור – יחויב לשלם על דיבידנד זה מס הכנסה בשיעור החל על הכנסתו החייבת.

10. (א) לא הגיע סכום הון המניות הנפרע של החברה, בתום שלוש שנים מהוצאת סדרת המניות הראשונה, לסכום של שלושים מיליון דולר, יבוטלו למפרע ההטבות על פי חוק זה.

(ב) שר האוצר רשאי לבטל את ההטבות לפי חוק זה, כולן או מקצתן, לעתיד או למפרע, אם —

(1) החברה הוציאה סדרה של אגרות חוב לפני שסכום הון המניות הנפרע שלה הגיע לשלושים מיליון דולר;

(2) החברה הקצתה פחות מ-80% מהון המניות שלה לתושבי חוץ תמורת מטבע חוץ; לענין זה מטבע חוץ לרבות —

(א) מטבע ישראלי שנהקבל מהמרת מטבע-חוץ לפי שער החליפין הרשמי;

(ב) מטבע ישראלי שנהקבל מפדיון אגרות מדינת ישראל, שהופצו מחוץ לישראל ואושרו לענין זה על-ידי המפקח על מטבע חוץ.

(ג) בוטלו ההטבות למפרע, בין מכות סעיף קטן (א) ובין מכות החלטת שר האוצר על פי סעיף קטן (ב), ישולמו כל המסים שלגביהם ניתנו הטבות, במועדים שקבע שר האוצר, בתוספת ריבית בשיעור המקסימלי המותר על פי חוק הריבית, תשי"ז—1957³, מן היום שחלה החובה לשלמם לולא ניתנו ההטבות.

11. שר האוצר ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי להתקין תקנות בכל דבר הנוגע לביצועו.

דברי הסבר

כספים שלא בדרך השקעה במניות אלא על ידי הלוואה תמורת איגרות חוב, לפני שהוגה הנפרע הגיע לסכום של שלושים מיליון דולר, או לא תגייס לפחות 80% מהונה בחוץ לארץ תמורת מטבע חוץ. לענין זה יראו כמטבע חוץ גם מטבע ישראל שנהקבל מהמרת מטבע חוץ לפי שער החליפין הרשמי או מפדיון איגרות מדינת ישראל שהופצו בחוץ לארץ.

סעיף 10(ג) במקרה של ביטול ההטבות בחוק למפרע, ובין ביטול למפרע על ידי שר האוצר על פי סעיף קטן (א) (ב), יהיה על החברה ובעלי מניותיה לשלם, תוך זמן שיקבע שר האוצר, את כל המסים שהיו צריכים להשתלם אילו לא ההטבות שהוענקו על פי חוק זה, בצירוף ריבית מן היום שבו היו צריכים להשתלם.

כאמור, מעניק החוק המוצע לחברה לישראל בע"מ ולבעלי מניותיה הטבות העולות בכמה תחומים על הגינתנות על פי החוק לעידוד השקעות הון, וזאת מהמת אופיה המיוחד של החברה לישראל בע"מ והסכום הגדול שהיא מתעתדת לגייס בחו"ל. אך מטעם זה עצמו נראה שמן הדין הוא להתנות את מתן ההטבות בקיום תנאים מיוחדים המצדיקים הנהגה זו; לבן מוצע, שכל ההטבות המוענקות בחוק יתבטלו מאלהן בחוק למפרע אם החברה לא תצליח לגייס, תוך שלוש שנים מיום הוצאת סדרת המניות הראשונה, סכום של שלושים מיליון דולר לפחות.

סעיף 10(ב) מוצע גם להסמין את שר האוצר להורות על ביטול ההטבות, כולן או מקצתן, בחוק למפרע או מיום הביטול ואילך, אם החברה תגייס

³ ס"ח תשי"ז, עמ' 50.

תיקון מעות

בהצעת חוק מילחה קצר מועד (תיקון מס' 9), תשכ"ט—1969, שפורסמה בה"ח 819, תשכ"ט, בעמ' 134, בסעיף 1 ובדברי ההסבר, במקום "1000" צ"ל "800".